Dokumentacja projektu GradebookApp

autor: Norbert Fuk, 131431

Spis treści:

Przegląd Techniczny GradeBookApp

Cel i Główne Funkcjonalności

Architektura Ról Użytkowników

Przegląd Architektury Systemu

Model Podstawowych Encji

Stos Technologiczny i Konfiguracja

Funkcje Środowiska Deweloperskiego

Architektura Aplikacji i Uruchomienie

Przegląd architektury aplikacji

Proces konfiguracji uruchomienia

Rejestracja usług i wstrzykiwanie zależności

Usługi logiki biznesowej

Konfiguracja bazy danych i wzorzec fabryki

Konfiguracja uwierzytelniania i tożsamości

Konfiguracja potoku middleware

Interfejsy użytkownika

Przegląd architektury UI

Główne komponenty i ich trasy

Przepływ nawigacji komponentów

Interfejs ucznia (Student Flow)

Interfejs nauczyciela (Teacher Flow)

Interfejs Admina (Admin Flow)

Komponenty interfejsu nauczyciela

Główny dashboard nauczyciela (TeacherDashboard.razor)

Komponenty interfejsu ucznia

Dashboard ucznia (StudentDashboard.razor)

Widok frekwencji (StudentAttendance.razor)

Dashboard administracyjny (AdminDashboard.razor)

Wzorzec integracji z usługami

Zarządzanie stanem komponentów

Backend Services & APIs

Architektura warstwy usług

Podstawowe komponenty serwisów

Struktura kontrolerów API

Wzorce punktów końcowych kontrolerów

Wzorce obsługi błędów

Wzorce autoryzacji i bezpieczeństwa

Kontrola dostępu oparta na rolach

Warstwa serwisów

Cel i zakres

Zależności serwisów

UserService

SubjectService

StudentClassService

TeacherSubjectService

Service Layer Data Flow

Użycie kontekstu bazy danych

Transformacja DTO

Obsługa błędów

Kontrolery API

Cel i architektura

Request Flow Architecture

Autoryzacja oparta na rolach

Macierz autoryzacji

Podstawowe kontrolery API

StudentClassesController

ClassesController

SubjectsController

TeacherSubjectsController

Wzorce projektowe API

Standardowe wzorce odpowiedzi HTTP

Wzorzec użycia DTO

Strategia obsługi błędów

Integracja z warstwą serwisów

Wzorzec wstrzykiwania serwisów (Service Injection Pattern)

Architektura kontekstu bazy danych

Modele encji i relacje

Konfiguracja relacji encji

Obiekty transferu danych (DTO)

Struktura UserDto

Konfiguracja kontekstu bazy danych

Właściwości DbSet

Konfiguracja klucza złożonego

Seeding bazy danych

Struktura zasianych danych

Integracja z warstwą usług

Zarządzanie bazą danych i wysoka dostępność

Przegląd architektury

Zarządzanie konfiguracją

Monitorowanie stanu bazy danych

Mechanizm przełączania bazy danych

Przebieg procesu przełączania

Proces przełączania bazy danych

Synchronizacja bazy danych

Logika synchronizacji

Proces synchronizacji

Interfejs administracyjny

Komponenty interfejsu

Zarządzanie stanem

Obsługa błędów i logowanie

Przegląd Techniczny GradeBookApp

Niniejszy dokument stanowi kompleksowy przegląd techniczny aplikacji GradeBookApp – internetowego systemu do zarządzania ocenami edukacyjnymi, stworzonego w oparciu o ASP.NET Core oraz Blazor Server. Aplikacja umożliwia, w zależności od roli, zarządzanie ocenami uczniów, śledzenie frekwencji oraz administrowanie danymi akademickimi w ramach wielu klas i przedmiotów.

Dla szczegółowych informacji na temat implementacji mechanizmów uwierzytelniania i autoryzacji zobacz sekcję **Authentication & Authorization**. Aby uzyskać dokumentację dotyczącą komponentów interfejsu użytkownika i przepływów pracy związanych z UI, przejdź do **User Interfaces**. W kwestii architektury serwisów backendowych oraz projektowania API, odsyłamy do **Backend Services & APIs**.

Cel i Główne Funkcjonalności

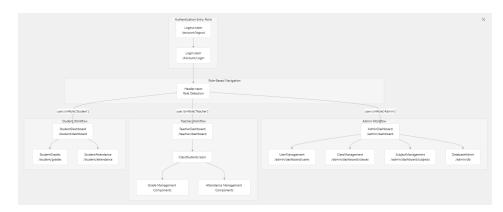
GradeBookApp pełni rolę scentralizowanej platformy dla placówek edukacyjnych, umożliwiając zarządzanie danymi akademickimi z wykorzystaniem trzech odmiennych ról użytkowników:

- Administratorzy zarządzają użytkownikami, klasami, przedmiotami oraz operacjami na bazie danych
- Nauczyciele wprowadzają oceny, śledzą obecności i przeglądają listy uczniów w klasach
- Uczniowie mają dostęp w trybie tylko do odczytu do swoich ocen oraz zapisów frekwencji

System zapewnia wysoką dostępność dzięki mechanizmowi przełączania między bazą główną a zapasową, a także zawiera rozbudowany proces "data seeding" dla środowisk deweloperskich i testowych.

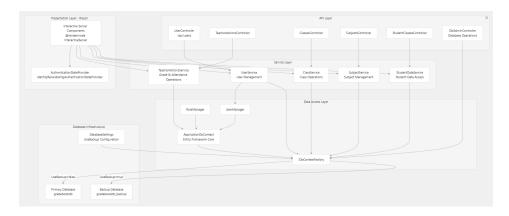
Architektura Ról Użytkowników

Aplikacja stosuje rygorystyczne podejście oparte na kontroli dostępu według ról (role-based access control), definiując odrębne ścieżki (workflows) oraz uprawnienia dla każdego typu użytkownika.

Przegląd Architektury Systemu

GradeBookApp wykorzystuje wielowarstwowy (layered) wzorzec architektoniczny, wyraźnie oddzielając warstwę prezentacji, logiki biznesowej oraz dostępu do danych. Dzięki temu kod pozostaje modularny, łatwy w utrzymaniu oraz rozszerzalny.

Model Podstawowych Encji

Aplikacja zarządza danymi akademickimi w oparciu o dobrze zdefiniowany model encji, z jasnymi relacjami pomiędzy nimi:

Encja Pr	rzeznaczenie	Kluczowe Relacje

ApplicationUser	Przechowuje konta użytkowników wszystkich ról	Należy do klasy Class (jako uczeń), posiada wiele obiektów Grade
Class	Reprezentuje klasy lub grupy uczniów	Posiada wielu uczniów, należy do nauczyciela (wychowawcy)
Subject	Reprezentuje przedmioty (np. Matematyka, Język Angielski)	Posiada wiele obiektów Grade oraz Attendance
Grade	Reprezentuje poszczególne oceny	Łączy encje Student, Teacher oraz Subject
Attendance	Śledzi obecności uczniów w danym dniu	Łączy Student i Subject na podstawie daty
TeacherSubject	Przyporządkowuje nauczycieli do przedmiotów i klas	Stanowi połączenie wiele-do-wielu – bridge table pomiędzy nauczycielem, przedmiotem i klasą

Taki model danych wspiera złożone scenariusze akademickie, w których nauczyciele mogą prowadzić wiele przedmiotów w różnych klasach, a uczniowie otrzymują oceny od różnych nauczycieli w ramach różnych przedmiotów.

Stos Technologiczny i Konfiguracja

Aplikacja została zbudowana w oparciu o następujące technologie:

- Framework: ASP.NET Core 8.0 wraz z Blazor Server
- Baza Danych: PostgreSQL w połączeniu z Entity Framework Core
- Uwierzytelnianie: ASP.NET Core Identity oparte na ciasteczkach (cookie-based authentication)
- Interfejs UI: Bootstrap 5 z interaktywnym renderowaniem po stronie serwera
- API: Kontrolery RESTful ze wbudowaną autoryzacją opartą na rolach

Do kluczowych elementów konfiguracji należą:

- Wzorzec Database Factory: IDbContextFactory<ApplicationDbContext> służący do zarządzania połączeniami z bazą danych
- Wysoka Dostępność: Mechanizm przełączania między bazą główną a zapasową realizowany przez właściwość DatabaseSettings.UseBackup
- Bezpieczeństwo Oparte na Rolkach: Niestandardowa klasa CustomUserClaimsPrincipalFactory oraz filtry RequireRole zabezpieczające dostęp
- Data Seeding: Rozbudowany generator danych testowych zaimplementowany w metodzie DbSeeder.SeedAsync

W pliku Program.cs rejestrowane są wszystkie niezbędne serwisy, konfigurowane jest Identity, tworzone są połączenia z bazą danych, a także ustalona zostaje kolejność środków pośrednich (middleware) odpowiedzialnych za uwierzytelnianie i autoryzację.

Funkcje Środowiska Deweloperskiego

Aplikacja zawiera szereg funkcjonalności ułatwiających pracę programistom:

- Automatyczne Migracje Bazy Danych: Wykonywane przy starcie aplikacji z obsługą warunkowego seeding'u
- Rozbudowane Dane Testowe: Ponad 80 wstępnie załadowanych użytkowników we wszystkich rolach, z realistycznymi danymi akademickimi
- **UI Administracji Bazy Danych**: Możliwość przełączania między bazą główną a zapasową w czasie rzeczywistym, wraz z funkcją synchronizacji
- Szczegółowa Obsługa Błędów: Tryb "circuit" w Blazor Server, wyświetlający pełne szczegóły błędów w środowisku deweloperskim

• Cookie-Aware HTTP Client: Skonfigurowany klient HTTP do wykonywania uwierzytelnionych wywołań API

Proces seeding'u tworzy kompletne środowisko akademickie składające się z:

- 4 klas
- 15 przedmiotów
- 15 wyspecjalizowanych nauczycieli
- 80 uczniów

z realistycznymi danymi dotyczącymi ocen oraz obecności, obejmującymi bieżący okres akademicki.

Architektura Aplikacji i Uruchomienie

Istotne pliki źródłowe

Skupia się na konfiguracji hosta

ASP.NET Core, ustawieniu wstrzykiwania zależności, wzorcu fabryki bazy danych oraz procesie inicjalizacji aplikacji.

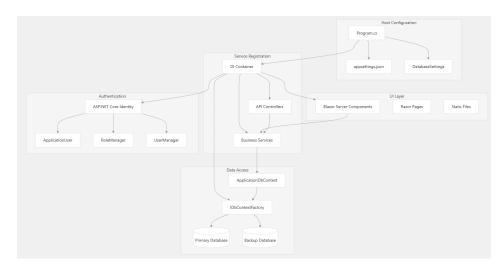
- Szczegóły dotyczące przepływu uwierzytelniania: Authentication & Authorization
- · Szczegóły implementacji warstwy serwisów: Backend Services & APIs
- Konfiguracja encji w warstwie danych: Data Layer & Models

Źródła:

- GradeBookApp/Program.cs (linie 1-187)
- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 1-87)

Przegląd architektury aplikacji

GradeBookApp wykorzystuje wielowarstwową architekturę ASP.NET Core z Blazor Server w warstwie UI, warstwą serwisową dla logiki biznesowej oraz Entity Framework Core do dostępu do danych. W aplikacji zastosowano wzorzec fabryki bazy danych, umożliwiający przełączanie między bazą główną a zapasową w czasie działania.

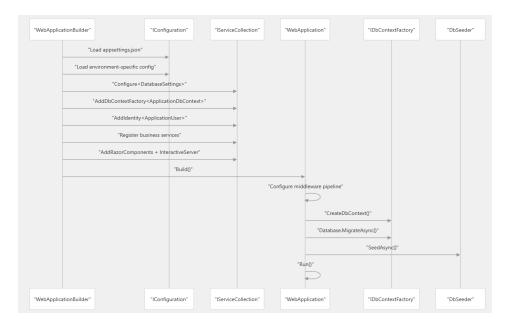
Źródła:

• GradeBookApp/Program.cs (linie 1–187)

• GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 1-87)

Proces konfiguracji uruchomienia

Rozruch aplikacji odbywa się według zdefiniowanego w Program.cs schematu: ładowanie konfiguracji, rejestracja usług, konfiguracja potoku middleware oraz inicjalizacja bazy danych.

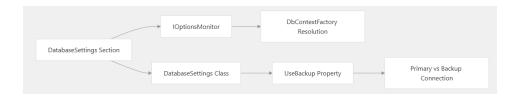

Źródła:

• GradeBookApp/Program.cs (linie 14-181)

Rejestracja usług i wstrzykiwanie zależności

W Program.cs usługi rejestrowane są w kilku grupach: konfiguracja, dostęp do danych, uwierzytelnianie, logika biznesowa oraz komponenty UI.

Usługi dostępu do danych

• Wzorzec fabryki kontekstu bazy danych pozwala na dynamiczne przełączanie połączeń:

Źródła:

- GradeBookApp/Program.cs (linie 28-41)
- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 9-15)

Usługi logiki biznesowej

• Główne serwisy warstwy usług zarejestrowane jako zależności o zasięgu Scoped:

Klasa usługi	Przeznaczenie	Odniesienie do linii
ClassService	Operacje związane z zarządzaniem klasami	69
SubjectService	Operacje związane z zarządzaniem przedmiotami	70
TeacherSubjectService	Przypisywanie nauczycieli do przedmiotów i klas	71
StudentClassService	Przypisywanie uczniów do klas	72
UserService	Operacje zarządzania użytkownikami	73
StudentDataService	Operacje na danych uczniów	74
TeacherActionsService	Działania nauczyciela (oceny, frekwencja)	75

Źródła:

- GradeBookApp/Program.cs (linie 68-76)
- GradeBookApp/Services/TeacherActionsService.cs (linie 9-16)
- GradeBookApp/Services/ClassService.cs (linie 9-16)

Konfiguracja bazy danych i wzorzec fabryki

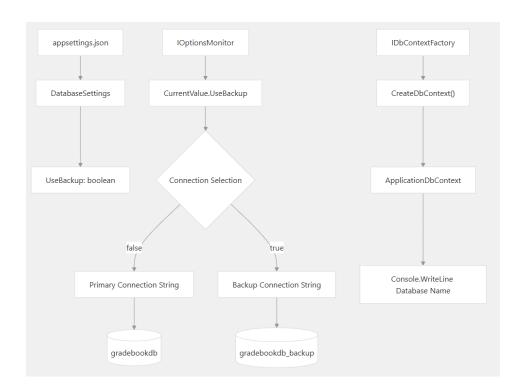
Zaimplementowany wzorzec fabryki bazy danych pozwala na przełączanie między bazą główną a zapasową w czasie działania, w oparciu o ustawienia z appsettings.json.

```
"UseBackup": false // wybór bazy głównej
"UseBackup": true // wybór bazy zapasowej
```

Implementacja wzorca fabryki (linia 28–41 w Program.cs):

- Wykorzystuje IOptionsMonitor<DatabaseSettings> do pobrania aktualnych ustawień.
- Na podstawie flagi UseBackup wybiera odpowiedni ciąg połączenia.
- Loguje (Console.WriteLine) wybraną bazę w celach debugowania.
- Konfiguruje PostgreSQL za pomocą UseNpgsql().

Konstruktor ApplicationDbContext (linie 9–15 w ApplicationDbContext.cs): Loguje z kolei nazwę podłączonej bazy w celu weryfikacji poprawności wyboru.

Źródła:

- GradeBookApp/Program.cs (linie 28-41, 183-186)
- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 9-15)

Konfiguracja uwierzytelniania i tożsamości

Aplikacja korzysta z ASP.NET Core Identity z niestandardową encją ApplicationUser oraz autoryzacją opartą na rolach.

Szczegóły konfiguracji Identity (linie 48-86 w Program.cs):

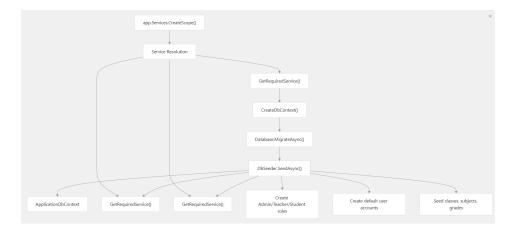
- Polityka haset: wyłączone wymogi dotyczące znaków dużych, cyfr i znaków specjalnych (linie 53-55).
- Weryfikacja adresu e-mail: wyłączona (SignIn.RequireConfirmedAccount = false, linia 50).
- Polityka blokowania kont: wyłączona dla nowych użytkowników (Lockout.AllowedForNewUsers = false, linia 51).
- Ścieżki ciasteczek: skonfigurowane w ConfigureApplicationCookie (linie 61-66).

Źródła:

• GradeBookApp/Program.cs (linie 48-86)

Konfiguracja potoku middleware

Aplikacja konfiguruje wieloelementowy potok middleware, uwzględniając różne zachowania zależnie od środowiska.

Mapowanie punktów końcowych (linie 136-138 w Program.cs):

- MapControllers() rejestruje punkty końcowe kontrolerów API.
- MapRazorComponents<App>() rejestruje komponenty Blazor Server.
- MapAdditionalIdentityEndpoints() rejestruje dodatkowe punkty końcowe dla UI Identity.

Źródła:

• GradeBookApp/Program.cs (linie 118-138)

Interfejsy użytkownika

Istotne pliki źródłowe

- GradeBookApp/Components/Pages/Admin/AdminDashboard.razor
- GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentAttendance.razor
- GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentAttendance.razor.css
- GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentDashboard.razor
- GradeBookApp/Components/Pages/Teacher/ClassStudents.razor
- GradeBookApp/Components/Pages/Teacher/TeacherDashboard.razor
- GradeBookApp/Controllers/TeacherActionsController.cs

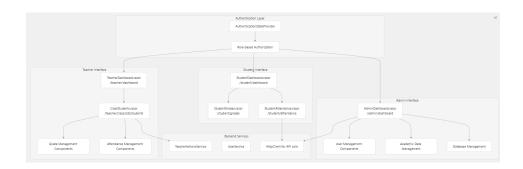
Każdy interfejs oferuje funkcje dedykowane konkretnej roli, wykorzystując komponenty Blazor Server z trybem **@rendermode InteractiveServer** dla interaktywnego renderowania po stronie serwera.

- Interfejsy implementują kontrolę dostępu opartą na rolach (role-based access control) oraz zapewniają odrębne workflowy do zarządzania ocenami i frekwencją.
- Szczegóły mechanizmów uwierzytelniania i autoryzacji: zobacz Authentication & Authorization.
- Szczegóły integracji z warstwą serwisów backendowych: zobacz Backend Services & APIs.

Przegląd architektury UI

 Aplikacja wykorzystuje komponenty Blazor Server z atrybutem @rendermode="InteractiveServer", co umożliwia dwukierunkową komunikację między front-endem a back-endem w czasie rzeczywistym.

- Każda kategoria interfejsu (Admin, Nauczyciel, Uczeń) posiada własne komponenty oraz nawigację dostosowaną do uprawnień roli.
- Komponenty UI komunikują się z backendem poprzez wstrzykiwane serwisy (TeacherActionsService, UserService) lub bezpośrednio za pomocą HttpClient.

Główne komponenty i ich trasy

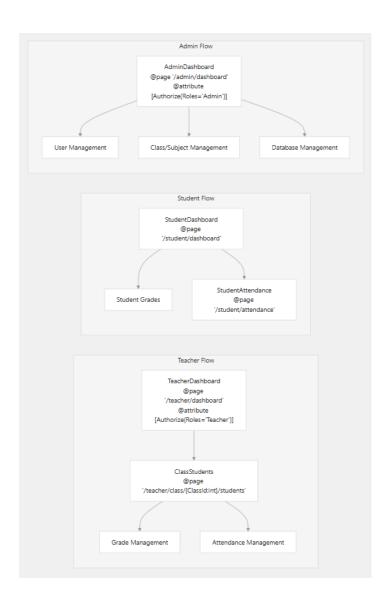
Kategoria	Komponent	Ścieżka routingu	Opis
Interfejs nauczyciela	TeacherDashboard.razor	/teacher/dashboard	Dashboard nauczyciela z listą przypisanych klas
	/teacher/dashboard	/teacher/class/{ClassId:int}/students	Zarządzanie uczniami w klasie (oceny, frekwencja)
Interfejs ucznia	StudentDashboard.razor	/student/dashboard	Prosta strona główna dla ucznia
	StudentGrades.razor	/student/grades	Widok ocen ucznia
	StudentAttendance.razor	/student/attendance	Widok frekwencji ucznia
	StudentAttendance.razor.css		Arkusz stylów do wizualizacji statusu frekwencji
Interfejs admina	AdminDashboard.razor	/admin/dashboard	Dashboard administracyjny z danymi statystycznymi i zarządzaniem bazą
Kontroler API	TeacherActionsController.cs	/api/teacheractions	Endpointy do operacji nauczyciela (oceny, frekwencja)

Źródła:

- GradeBookApp/Components/Pages/Teacher/TeacherDashboard.razor (linie 1–82)
- GradeBookApp/Components/Pages/Teacher/ClassStudents.razor (linie 1-202)
- GradeBookApp/Components/Pages/Admin/AdminDashboard.razor (linie 1–271)
- GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentDashboard.razor (linie 1–38)

Przepływ nawigacji komponentów

System routingu w GradeBookApp wykorzystuje parametryzowane trasy oraz atrybuty [Authorize(Roles=...)] w celu ograniczenia dostępu do właściwych komponentów. Poniżej przedstawiono hierarchię nawigacji dla każdej roli.

Źródła:

• GradeBookApp/Components/Pages/Admin/AdminDashboard.razor (linie 1–3)

Interfejs ucznia (Student Flow)

@page "/student/dashboard"

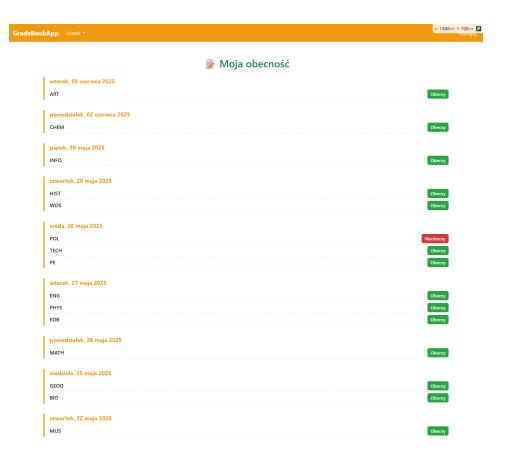
Strona główna ucznia z przyciskami nawigacji do ocen i frekwencji.

 $\label{eq:private_private_private} private \ void \ GoToGrades() \Rightarrow Nav.NavigateTo("/student/grades"); \\ private \ void \ GoToAttendance() \Rightarrow Nav.NavigateTo("/student/attendance"); \\ \\$

/student/grades:

/student/attendance:

Źródła:

• GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentDashboard.razor (linie 28-36)

1. /student/grades

- Komponent StudentGrades.razor wyświetla listę ocen ucznia (czytelny widok tylko do odczytu).
- 2. /student/attendance
- Komponent StudentAttendance.razor pokazuje historię frekwencji pogrupowaną według daty, z ikonami statusu:
 - o status-Obecny
 - o status-Nieobecny
 - o status-Spóźniony

Źródła:

GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentAttendance.razor (linie 53-72)

GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentAttendance.razor.css (linie 39-52)

Interfejs nauczyciela (Teacher Flow)

@page "/teacher/dashboard"
@attribute [Authorize(Roles="Teacher")]

Główny panel nauczyciela wyświetlający przypisane klasy.

Pobieranie danych nauczyciela bazuje na stanie uwierzytelnienia:

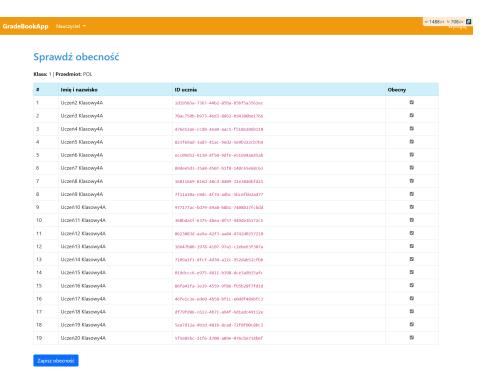
var teacherId = user.FindFirst("sub")?.Value

?? user.FindFirst("http://schemas.xmlsoap.org/ws/2005/05/identity/claims/nameidentifier")?.Value; classes = await TeacherService.GetClassesForTeacherAsync(teacherId);

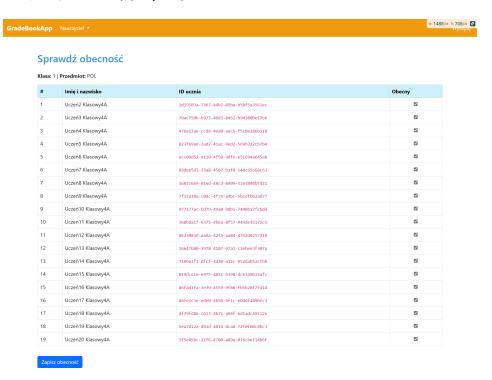
Źródła:

• GradeBookApp/Components/Pages/Teacher/TeacherDashboard.razor (linie 62-81)

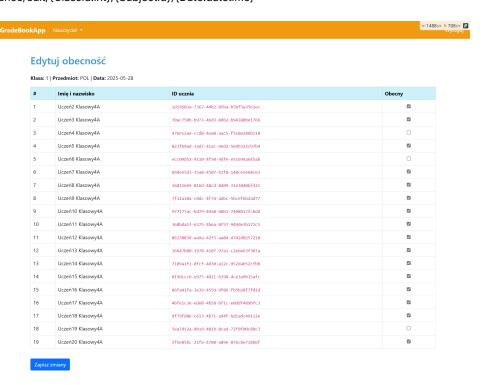
/teacher/attendance/{ClassId:int}/{SubjectId}

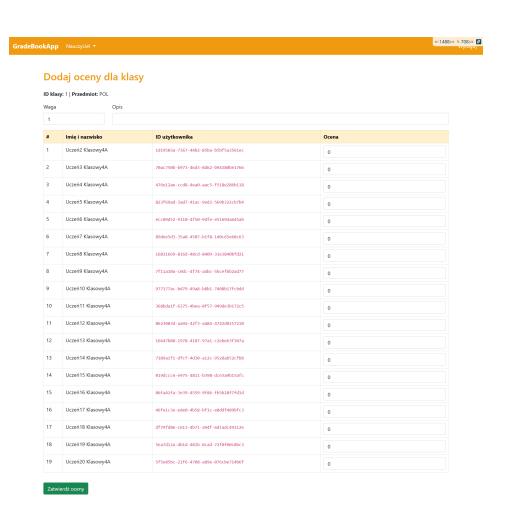
/teacher/attendance/class/{ClassId:int}/{SubjectId}

/teacher/attendance/edit/{ClassId:int}/{SubjectId}/{Date:datetime}

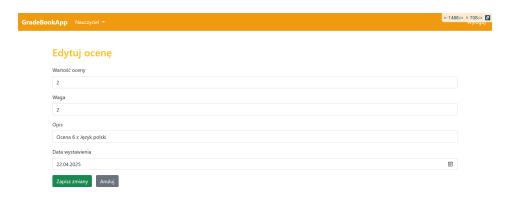
/teacher/grades/class/{ClassId:int}/add/{SubjectId}

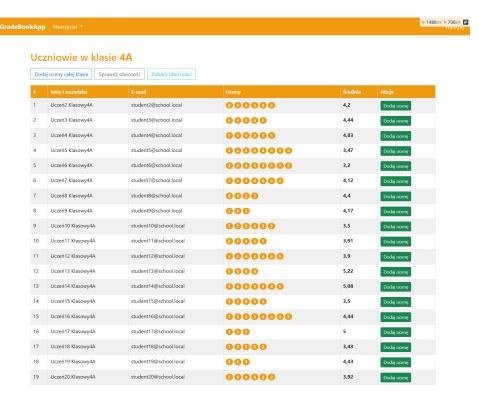
/teacher/grades/add/{StudentId}/{SubjectId}

/teacher/grades/edit/{GradeId:int}

/teacher/class/{ClassId:int}/students

@page "/teacher/class/{ClassId:int}/students"
@attribute [Authorize(Roles="Teacher")]

Komponent ClassStudents.razor — główne miejsce pracy nauczyciela z listą uczniów w wybranej klasie.

Funkcje:

- Wyświetlanie listy uczniów z ich średnimi ocenami.
- Modalne okna do przeglądu, edycji i usuwania pojedynczych ocen.
- Przejście do zarządzania frekwencją.

- Bulk operations (masowe dodawanie/edycja ocen).
- Integracja z TeacherActionsService do wywołań backendowych.

Źródła:

• GradeBookApp/Components/Pages/Teacher/ClassStudents.razor (linie 9-125, 139-201)

Interfejs Admina (Admin Flow)

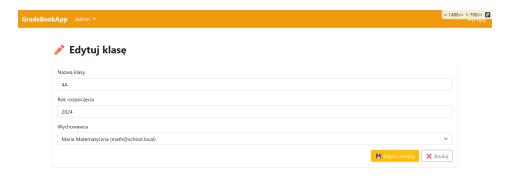
/admin/dashboard:

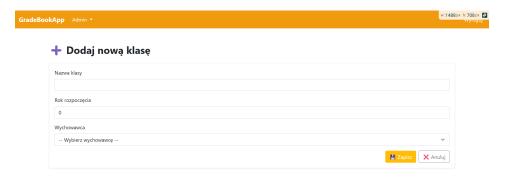
/admin/dashboard/classes

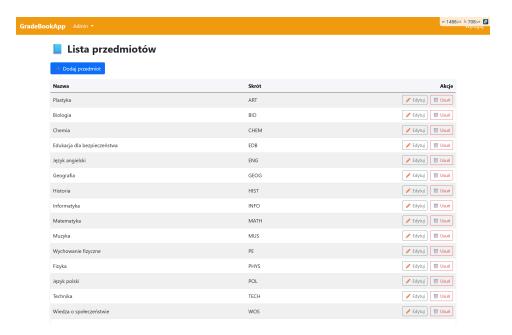
/admin/dashboard/classes/edit/{ClassId:int}

/admin/dashboard/classes/add

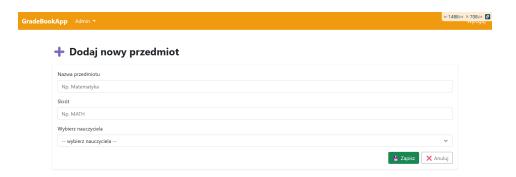
/admin/dashboard/subjects

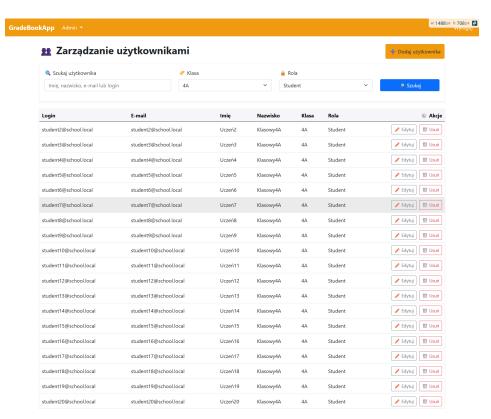
/admin/dashboard/subjects/edit/{Id}

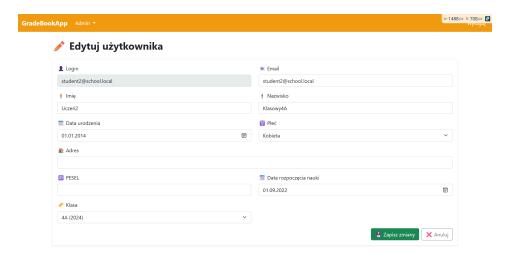
/admin/dashboard/subjects/add

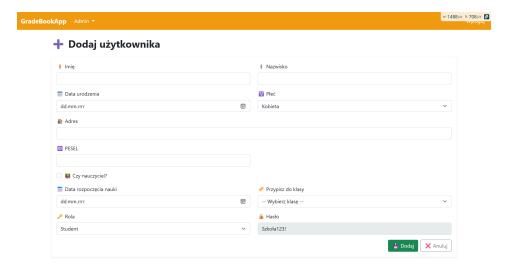
/admin/dashboard/users

/admin/dashboard/users/edit/{UserId}

/admin/dashboard/users/add

/admin/db

Komponenty interfejsu nauczyciela

Główny dashboard nauczyciela (TeacherDashboard.razor)

- · Opis:
 - Wyświetla krótki podgląd wszystkich klas, które dany nauczyciel ma przypisane.
 - o Pozwala na nawigację do konkretnej klasy w celu zarządzania ocenami i frekwencją.
- Kluczowe elementy w kodzie (TeacherDashboard.razors, linie 1-82):
 - o Iniekcja serwisu do operacji nauczyciela i dostępu do stanu uwierzytelnienia:

@inject TeacherActionsService TeacherService @inject AuthenticationStateProvider AuthStateProvider

Metoda OnInitializedAsync() pobierająca identyfikator nauczyciela z tokenów i wywołująca GetClassesForTeacherAsync(teacherId).

Interfejs zarządzania klasą (ClassStudents.razor)

Opis:

- Główne narzędzie nauczyciela do zarządzania uczniami w konkretnej klasie.
- Wyświetla tabelę uczniów razem z ich średnimi ocenami.
- · Umożliwia:
 - Przeglądanie szczegółów ocen w modalnych oknach.
 - Edycję i usuwanie ocen za pomocą przycisków w interfejsie.
 - o Dostęp do funkcji masowych operacji (bulk operations) i przejście do widoku frekwencji.
- Kluczowe fragmenty (ClassStudents.razor):
 - Iniekcja serwisu oraz AuthenticationStateProvider w liniach 5–7:

@inject TeacherActionsService TeacherService @inject AuthenticationStateProvider AuthStateProvider

- Bloki logiczne obsługi stanu ładowania i błędów (linie 139-169).
- Definicja tabeli z uczniami i średnimi ocenami (linie 9–125).
- Obsługa modalnych dialogów z formularzem edycji/usuwania oceny (linie 139–201).

Komponenty interfejsu ucznia

Dashboard ucznia (StudentDashboard.razor)

- · Opis:
 - o Prosta strona główna umożliwiająca nawigację do widoku ocen lub frekwencji ucznia.
 - Zawiera przyciski wywołujące metody GoToGrades() i GoToAttendance().
- Kluczowe fragmenty (StudentDashboard.razor, linie 1-38):

```
@page "/student/dashboard"
@inject NavigationManager Nav

<button @onclick="GoToGrades">Moje oceny</button>
<button @onclick="GoToAttendance">Moja frekwencja</button>

@code {
    private void GoToGrades() ⇒ Nav.NavigateTo("/student/grades");
    private void GoToAttendance() ⇒ Nav.NavigateTo("/student/attendance");
}
```

Widok frekwencji (StudentAttendance.razor)

• Opis:

- Wyświetla historię frekwencji ucznia pogrupowaną według daty.
- Używa HttpClient do pobrania danych z endpointa /api/studentclasses/{userId}/attendance.
- o Grupy frekwencji tworzone są na bazie obiektu DateOnly (klucz mapowania).
- Kolumny tabeli lub kafelki wyróżniają statusy obecności za pomocą klas CSS:
 - .status-Obecny
 - .status-Nieobecny

· Kluczowe fragmenty kodu:

• Iniekcja zależności (StudentAttendance.razor, linie 4-5):

```
@inject HttpClient Http
@inject AuthenticationStateProvider AuthStateProvider
```

Logika grupowania i renderowania w OnlnitializedAsync() (linie 53-72).

Definicje stylów w StudentAttendance.razor.css (linie 39-52):

```
.status-Obecny { background-color: #d4edda; }
.status-Nieobecny { background-color: #f8d7da; }
.status-Spóźniony { background-color: #fff3cd; }
```

Źródła:

- GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentAttendance.razor (linie 53-72)
- GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentAttendance.razor.css (linie 39-52)

Dashboard administracyjny (AdminDashboard.razor)

- · Opis:
 - Główne miejsce kontrolne dla administratora, prezentujące kluczowe statystyki i umożliwiające zarządzanie bazą danych.
 - Wyświetla między innymi:
 - Status aktywnej bazy (flaga useBackup)

- Liczbę użytkowników, klas oraz przedmiotów (pobrane z endpointów API)
- Ostatnie wpisy w dzienniku logów systemowych
- Pozwala na:
 - Przełączanie bazy (nav /admin/db)
 - Synchronizację danych poprzez wywołanie POST /api/db/sync
 - Odświeżanie danych systemowych (ręczne wywołanie funkcji odświeżenia)

· Kluczowe fragmenty (AdminDashboard.razor):

• Iniekcja zależności (AdminDashboard.razor, linie 9-12):

```
@inject HttpClient Http
@inject AuthenticationStateProvider AuthStateProvider
```

- Ładowanie statystyk w OnInitializedAsync() (linie 49–121).
- o Sekcja odpowiadająca za operacje na bazie (linie 166-246), w tym przyciski do przełączania i synchronizacji.

Źródła:

- GradeBookApp/Components/Pages/Admin/AdminDashboard.razor (linie 49–121)
- GradeBookApp/Components/Pages/Admin/AdminDashboard.razor (linie 166-246)

Wzorzec integracji z usługami

Wszystkie komponenty UI korzystają ze spójnego wzorca integracji z backendem:

- · Komponenty nauczyciela:
 - o Iniekcja serwisu TeacherActionsService oraz AuthenticationStateProvider.
 - Wywołania do API realizowane przez metody serwisu (GetClassesForTeacherAsync, GetStudentsInClassAsync, AddGradeAsync, itp.).

Przykład iniekcji (ClassStudents.razor):

```
@inject TeacherActionsService TeacherService
@inject AuthenticationStateProvider AuthStateProvider
```

Źródła:

• GradeBookApp/Components/Pages/Teacher/ClassStudents.razor (linie 5-7)

· Komponenty ucznia i administratora:

- Iniekcja HttpClient oraz AuthenticationStateProvider.
- Bezpośrednie wywołania endpointów RESTowych (np. /api/studentclasses/{userId}/attendance, /api/admin/users/count).

Przykład iniekcji (StudentAttendance.razor):

```
@inject HttpClient Http
@inject AuthenticationStateProvider AuthStateProvider
```

Źródła:

- GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentAttendance.razor (linie 4-5)
- GradeBookApp/Components/Pages/Admin/AdminDashboard.razor (linie 9-12)

Zarządzanie stanem komponentów

Komponenty korzystają ze standardowych cyklów życia Blazor Server, definiując flagi stanu ładowania i obsługę błędów:

- Metoda OnInitializedAsync()
 - Używana do asynchronicznego pobierania danych potrzebnych do wyświetlenia komponentu (lista klas, frekwencja, statystyki).
 - Przykładowy fragment obsługi stanu ładowania:

```
private bool isLoading = true;
private string? errorMessage;

protected override async Task OnInitializedAsync()
{
    try
    {
       var data = await TeacherService.GetClassesForTeacherAsync(teacherId);
       classes = data;
    }
    catch (Exception ex)
    {
       errorMessage = "Wystąpił błąd: " + ex.Message;
    }
    finally
    {
       isLoading = false;
    }
}
```

Źródła:

- GradeBookApp/Components/Pages/Teacher/ClassStudents.razor (linie 139–169)
- GradeBookApp/Components/Pages/Admin/AdminDashboard.razor (linie 152–200)
- o GradeBookApp/Components/Pages/Student/StudentAttendance.razor (linie 53-71)
- Flagi stanu (loading, isLoading)
 - $\circ \quad \text{Wykorzystywane do warunkowego renderowania spinner\'ow lub komunikat\'ow o ładowaniu.}$
 - o Przykład:

· Zarządzanie modalnymi dialogami

 Kluczowe dla komponentów nauczyciela (edycja/usuń oceny) – używane flagi typu bool isModalOpen, metody OpenModal(), CloseModal(), a następnie warunkowe wyświetlenie modalnego okna.

Backend Services & APIs

Istotne pliki źródłowe:

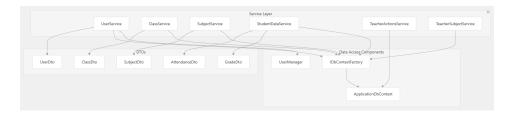
- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs
- GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs
- GradeBookApp/Controllers/TeacherSubjectsController.cs
- GradeBookApp/Services/UserService.cs

Backend jest zorganizowany w dwie główne warstwy: warstwę usług, która enkapsuluje logikę biznesową i operacje dostępu do danych, oraz warstwę kontrolerów API, która udostępnia punkty końcowe RESTful do interakcji z klientem.

Dla szczegółowych informacji o warstwie danych i konfiguracji Entity Framework, zobacz Data Layer & Models. Dla szczegółów dotyczących implementacji interfejsu użytkownika, zobacz User Interfaces.

Architektura warstwy usług

Warstwa usług zapewnia przejrzystą abstrakcję nad operacjami dostępu do danych i logiką biznesową, stosując wzorzec repozytorium. Usługi obsługują operacje specyficzne dla domeny i koordynują współpracę z kontekstami Entity Framework Core oraz komponentami <u>ASP.NET</u> Core Identity.

Podstawowe komponenty serwisów

Serwis	Zakres odpowiedzialności	Kluczowe zależności
UserService	Zarządzanie kontami użytkowników, przypisywanie ról	UserManager <applicationuser>, IDbContextFactory</applicationuser>
ClassService	Operacje CRUD na klasach	IDbContextFactory <applicationdbcontext></applicationdbcontext>
SubjectService	Operacje CRUD na przedmiotach	IDbContextFactory <applicationdbcontext></applicationdbcontext>
StudentDataService	Pobieranie danych o ocenach i frekwencji uczniów	IDbContextFactory <applicationdbcontext></applicationdbcontext>
TeacherActionsService	Zarządzanie ocenami i frekwencją	ApplicationDbContext
TeacherSubjectService	Przypisywanie nauczycieli do przedmiotów i klas	IDbContextFactory <applicationdbcontext></applicationdbcontext>

UserService demonstruje wzorzec warstwy serwisów, oferując kompleksowe operacje zarządzania użytkownikami. Obsługuje tworzenie kont z automatycznym generowaniem nazwy użytkownika, zarządzanie rolami oraz funkcje wyszukiwania.

Źródło:

• GradeBookApp/Services/UserService.cs (linie 1-275)

Struktura kontrolerów API

Warstwa API udostępnia punkty końcowe RESTful, zorganizowane według encji domenowych. Kontrolery stosują spójne wzorce operacji CRUD oraz zawierają autoryzację opartą na rolach realizowaną za pomocą niestandardowych filtrów.

Wzorce punktów końcowych kontrolerów

Kontrolery implementują standardowe wzorce RESTful ze spójną strukturą tras:

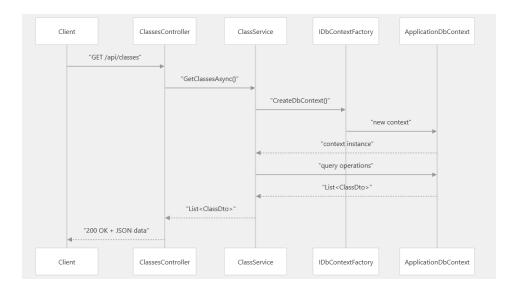
Kontroler	Trasa bazowa	Obsługiwane operacje	Autoryzacja
StudentClassesController	/api/studentclasses	GET uczniów, ocen i frekwencji	Administrator, Uczeń
ClassesController	/api/classes	Pełne CRUD, zliczanie, prosty widok	Administrator, Nauczyciel
SubjectsController	/api/subjects	Pełne CRUD, zliczanie	Administrator, Nauczyciel
TeacherSubjectsController	/api/teachersubjects	GET, POST, DELETE przypisań	Administrator, Nauczyciel

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs (10-13)
- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs (12-14)
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs (13-15)
- GradeBookApp/Controllers/TeacherSubjectsController.cs (8-10)

Wzorce interakcji serwis-kontroler

Kontrolery stosują spójny wzorzec wstrzykiwania zależności i delegowania logiki do serwisów. Obsługują kwestie specyficzne dla HTTP, delegując logikę biznesową do warstwy serwisów.

Wzorce obsługi błędów

Kontrolery stosują spójne podejście do obsługi błędów, zwracając odpowiednie kody statusu HTTP:

- NotFound() gdy nie znaleziono zasobu
- BadRequest() dla błędów walidacji
- Conflict() w przypadku naruszenia reguł biznesowych
- CreatedAtAction() przy pomyślnym utworzeniu zasobu

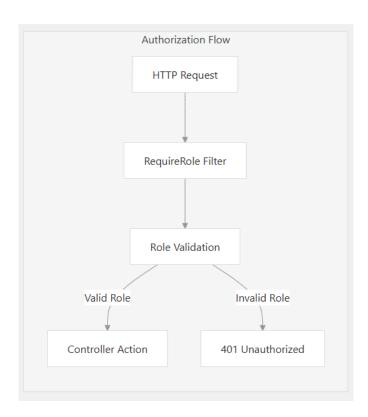
Kontroler SubjectsController pokazuje kompleksową obsługę błędów, korzystając z konkretnych typów wyjątków oraz lokalizowanych komunikatów o błędach.

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs (linie 53-68)
- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs (linie 52-63)

Wzorce autoryzacji i bezpieczeństwa

Wszystkie kontrolery stosują autoryzację opartą na rolach za pomocą filtra RequireRole. Dzięki temu punkty końcowe są dostępne wyłącznie dla użytkowników posiadających odpowiednie uprawnienia.

Kontrola dostępu oparta na rolach

Kategoria punktów końcowych	Wymagane role	Wzorzec dostępu
Dostęp do danych uczniów	Administrator, Uczeń	Tryb tylko do odczytu dla własnych danych
Zarządzanie klasami	Administrator, Nauczyciel	Pełne operacje CRUD
Zarządzanie przedmiotami	Administrator, Nauczyciel	Pełne operacje CRUD
Zarządzanie użytkownikami	Administrator	Pełny dostęp administracyjny

Kontroler StudentClassesController ogranicza dostęp do ról Administrator i Uczeń, zapewniając, że uczniowie mogą uzyskiwać dostęp jedynie do swoich własnych danych akademickich, podczas gdy administratorzy mają pełny dostęp do systemu.

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs, linia 10
- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs, linia 12
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs, linia 13

Warstwa serwisów

Istotne pliki źródłowe:

- GradeBookApp/Services/StudentClassService.cs
- GradeBookApp/Services/SubjectService.cs

- GradeBookApp/Services/TeacherSubjectService.cs
- GradeBookApp/Services/UserService.cs

Cel i zakres

Warstwa serwisów zawiera usługi logiki biznesowej, które obsługują podstawowe operacje domenowe i oddzielają interakcje z bazą danych od komponentów UI oraz kontrolerów API. Usługi te zarządzają transformacją danych między encjami a obiektami DTO, implementują reguły biznesowe oraz koordynują pracę z Entity Framework Core i <u>ASP.NET</u> Core Identity.

Dla informacji o punktach końcowych API korzystających z tych usług zobacz API Controllers. Dla szczegółów dotyczących modeli danych i encji, z którymi pracują te usługi, zobacz Data Layer & Models.

Przegląd architektury serwisów

Warstwa serwisów opiera się na podejściu Domain-Driven Design, gdzie każdy serwis odpowiada za konkretną część domeny biznesowej. Serwisy korzystają z wstrzykiwania zależności (dependency injection) w celu uzyskania dostępu do kontekstów bazodanowych oraz komponentów zarządzania tożsamością.

Zależności serwisów

Źródła:

- GradeBookApp/Services/UserService.cs (linia 13–21)
- GradeBookApp/Services/SubjectService.cs (linia 10-15)
- GradeBookApp/Services/StudentClassService.cs (linia 9–14)
- GradeBookApp/Services/TeacherSubjectService.cs (linia 9-14)

UserService

UserService obsługuje kompleksowe operacje zarządzania użytkownikami, w tym operacje CRUD, zarządzanie rolami oraz funkcje wyszukiwania użytkowników. Łączy mechanizmy ASP.NET Core Identity z logiką domenową aplikacji.

Metoda	Cel	Typ zwracany
GetUsersAsync()	Pobiera wszystkich użytkowników z załadowanymi rolami	Task <list<userdto>></list<userdto>
GetUserByIdAsync(string id)	Pobiera pojedynczego użytkownika po identyfikatorze	Task <userdto?></userdto?>
CreateUserAsync(UserDto, string, string)	Tworzy nowego użytkownika z wygenerowanymi danymi uwierzytelnienia	Task <identityresult></identityresult>
UpdateUserAsync(string, UserDto, string?)	Aktualizuje dane użytkownika i opcjonalnie zmienia rolę	Task <identityresult></identityresult>

DeleteUserAsync(string id)	Usuwa użytkownika z systemu	Task <identityresult></identityresult>
SearchUsersAsync(string query)	Wyszukuje użytkowników po różnych kryteriach	Task <list<userdto>></list<userdto>
GetTeachersAsync()	Pobiera użytkowników z rolą "Teacher"	Task <list<userdto>></list<userdto>

Kluczowe funkcje:

- Automatyczne generowanie nazwy użytkownika/adresu e-mail na podstawie imienia i nazwiska (GradeBookApp/Services/UserService.cs, linie 97–102)
- Obsługa duplikatów nazw użytkowników poprzez dodawanie sufiksów liczbowych (GradeBookApp/Services/UserService.cs, linie 255–274)
- Filtrowanie i zarządzanie użytkownikami w oparciu o role (GradeBookApp/Services/UserService.cs, linie 231–250)

Źródło:

GradeBookApp/Services/UserService.cs (linie 11-275)

SubjectService

SubjectService zarządza encjami przedmiotów akademickich, zapewniając walidację unikalności nazw i skrótów, aby uniknąć duplikacji.

Metoda	Cel	Typ zwracany
GetSubjectsAsync()	Pobiera wszystkie przedmioty	Task <list<subjectdto>></list<subjectdto>
GetSubjectByIdAsync(string id)	Pobiera przedmiot po identyfikatorze	Task <subjectdto?></subjectdto?>
CreateSubjectAsync(SubjectDto dto)	Tworzy nowy przedmiot z walidacją unikalności	Task <subjectdto></subjectdto>
UpdateSubjectAsync(SubjectDto dto)	Aktualizuje przedmiot z kontrolą konfliktu (sprawdza unikalność)	Task <bool></bool>
DeleteSubjectAsync(string id)	Usuwa przedmiot	Task <bool></bool>

Reguly biznesowe:

- Nazwy przedmiotów i ich skróty muszą być unikalne (niezależnie od wielkości liter)
 (GradeBookApp/Services/SubjectService.cs, linie 50–57)
- Automatyczna generacja GUID dla nowych przedmiotów (GradeBookApp/Services/SubjectService.cs, linia 61)

Źródło:

GradeBookApp/Services/SubjectService.cs (linie 8–106)

StudentClassService

StudentClassService zarządza przypisaniem uczniów do klas, przez operacje na właściwości ClassId w encjach ApplicationUser.

Metoda	Cel	Typ zwracany
GetStudentsInClassAsync(int classId)	Pobiera uczniów przypisanych do konkretnej klasy	Task <list<applicationuser>></list<applicationuser>
AssignStudentsToClass(int classId, List <string> studentIds)</string>	Przypisuje uczniów do klasy, usuwając wcześniejsze przypisania	Task <bool></bool>

Logika przypisywania:

• Usuwa istniejące przypisania uczniów do klas przed utworzeniem nowych

(GradeBookApp/Services/StudentClassService.cs, linie 37-44)

 Wykonuje operację zbiorczą (bulk) dla efektywności (GradeBookApp/Services/StudentClassService.cs, linie 46–50)

Źródło:

GradeBookApp/Services/StudentClassService.cs (linie 7-55)

TeacherSubjectService

TeacherSubjectService zarządza relacjami wiele-do-wielu między nauczycielami, przedmiotami i klasami za pośrednictwem encji TeacherSubject.

Metoda	Cel	Typ zwracany
GetTeacherSubjectsAsync()	Pobiera wszystkie przypisania nauczycieli do przedmiotów i klas (z wykorzystaniem Include)	Task <list<teachersubject>></list<teachersubject>
AssignTeacherToSubjectAndClass(string teacherId, string subjectId, int classId)	Tworzy nowe przypisanie, jeśli jeszcze nie istnieje	Task <bool></bool>
RemoveTeacherSubjectAssignment(string id)	Usuwa istniejące przypisanie	Task <bool></bool>

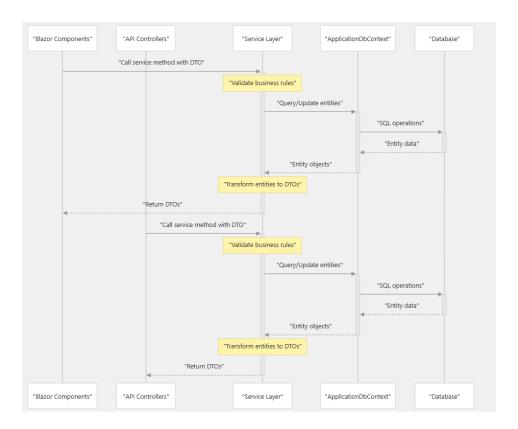
Zarządzanie relacjami:

- Uwzględnia powiązane encje (Include), aby uzyskać pełne dane (GradeBookApp/Services/TeacherSubjectService.cs, linie 20–24)
- Zapobiega duplikacji przypisań
 (GradeBookApp/Services/TeacherSubjectService.cs, linie 31–33)

Źródło:

GradeBookApp/Services/TeacherSubjectService.cs (linie 7-58)

Service Layer Data Flow

Użycie kontekstu bazy danych

Wszystkie serwisy stosują wzorzec using z IDbContextFactory<ApplicationDbContext>, aby zapewnić prawidłowe zamykanie zasobów:

```
using var context = _contextFactory.CreateDbContext();
// Operacje na bazie danych
await context.SaveChangesAsync();
```

Ten wzorzec występuje w:

- GradeBookApp/Services/SubjectService.cs, linia 19
- GradeBookApp/Services/StudentClassService.cs, linia 19
- GradeBookApp/Services/TeacherSubjectService.cs, linia 19

Transformacja DTO

Serwisy konsekwentnie przekształcają encje Entity Framework w obiekty DTO w celu transferu danych:

- Mapowanie encja → DTO w projekcjach zapytań
 (GradeBookApp/Services/SubjectService.cs, linie 21–27)
- Ręczne wypełnianie DTO dla złożonych scenariuszy (GradeBookApp/Services/UserService.cs, linie 36–52)

Obsługa błędów

Serwisy stosują różne strategie obsługi błędów:

- Zwracanie null w przypadku niezlokalizowania zasobu (GradeBookApp/Services/SubjectService.cs, linia 34)
- Zwracanie false w przypadku niepowodzenia operacji (GradeBookApp/Services/SubjectService.cs, linia 77)
- Rzucanie wyjątków przy naruszeniu reguł biznesowych (GradeBookApp/Services/SubjectService.cs, linia 57)
- Zwracanie IdentityResult dla operacji związanych z tożsamością (GradeBookApp/Services/UserService.cs, linie 119–129)

Źródła:

- GradeBookApp/Services/UserService.cs (linie 87-95)
- GradeBookApp/Services/SubjectService.cs (linie 50-57)
- GradeBookApp/Services/StudentClassService.cs (linia 34)
- GradeBookApp/Services/TeacherSubjectService.cs (linie 31-33)

Kontrolery API

Istotne pliki źródłowe

- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs
- GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs
- GradeBookApp/Controllers/TeacherSubjectsController.cs

Te kontrolery pełnią rolę warstwy interfejsu HTTP, obsługując przychodzące żądania i koordynując współpracę z warstwą usług w celu realizacji operacji biznesowych.

Aby uzyskać informacje na temat leżących u podstaw usług logiki biznesowej, zobacz **Warstwa serwisów**. Aby poznać szczegóły modeli danych i DTO używanych przez te kontrolery, zobacz **Warstwa danych i modele**.

Cel i architektura

Kontrolery API w GradeBookApp implementują punkty końcowe RESTful, zorganizowane według funkcjonalności domenowych. Każdy kontroler koncentruje się na określonej domenie biznesowej (klasy, przedmioty, uczniowie, nauczyciele) i udostępnia standardowe operacje CRUD z autoryzacją opartą na rolach.

Źródła:

• GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs (10-13)

- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs (12-15)
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs (13-16)
- GradeBookApp/Controllers/TeacherSubjectsController.cs (8-11)

Request Flow Architecture

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs (50-63)
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs (51-68)

Autoryzacja oparta na rolach

Wszystkie kontrolery API stosują autoryzację opartą na rolach, wykorzystując atrybut filtra RequireRole. Zapewnia to dostęp do konkretnych punktów końcowych wyłącznie użytkownikom z odpowiednimi rolami.

Macierz autoryzacji

Kontroler	Dostęp Administratora	Dostęp Nauczyciela	Dostęp Ucznia
StudentClassesController	✓	×	✓
ClassesController	✓	~	×
SubjectsController	✓	~	×
TeacherSubjectsController	~	~	×

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs, linia 10
- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs, linia 12
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs, linia 13
- GradeBookApp/Controllers/TeacherSubjectsController.cs, linia 8

Podstawowe kontrolery API

StudentClassesController

StudentClassesController udostępnia punkty końcowe do pobierania danych uczniów, w tym ocen i frekwencji. Kontroler jest dostępny dla ról Administrator i Uczeń.

• Trasa bazowa: /api/studentclasses

Kluczowe punkty końcowe:

- GET /{classId}/students pobiera identyfikatory uczniów dla określonej klasy
- GET /{studentId}/grades pobiera wszystkie oceny dla danego ucznia
- GET /{studentId}/attendance pobiera rekordy frekwencji dla danego ucznia

Zależności serwisu:

- ClassService do pobierania danych o klasach
- StudentDataService do pobierania ocen i frekwencji uczniów

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs, linie 13-22
- GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs, linie 24-48

ClassesController

ClassesController obsługuje pełne operacje CRUD związane z zarządzaniem klasami. Dostęp przyznany jest rolom Administrator i Nauczyciel.

• Trasa bazowa: /api/classes

Kluczowe punkty końcowe:

- GET / pobiera listę wszystkich klas
- GET /count zwraca liczbę klas
- GET /{id} pobiera szczegóły konkretnej klasy
- POST / tworzy nową klasę
- PUT /{id} aktualizuje istniejącą klasę
- DELETE /{id} usuwa klasę
- GET /simple zwraca uproszczone dane klas (tylko ld i Name)

Zależności serwisu:

• ClassService – obsługuje logikę biznesową związaną z klasami

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs, linie 15–22
- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs, linie 24-96

SubjectsController

SubjectsController zarządza operacjami CRUD na przedmiotach, z dostępem dla ról Administrator i Nauczyciel.

• Trasa bazowa: /api/subjects

Kluczowe punkty końcowe:

- GET / pobiera wszystkie przedmioty
- GET /count zwraca liczbę przedmiotów
- GET /{id} pobiera szczegóły konkretnego przedmiotu
- POST / tworzy nowy przedmiot
- PUT /{id} aktualizuje istniejący przedmiot
- DELETE /{id} usuwa przedmiot

Zależności serwisu:

• SubjectService – obsługuje logikę biznesową związaną z przedmiotami

Obsługa błędów:

Zawiera specyficzną obsługę DbUpdateException z lokalizowanymi komunikatami błędów w języku polskim.

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs, linie 16-23
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs, linie 25-98

TeacherSubjectsController

TeacherSubjectsController zarządza relacjami przypisań pomiędzy nauczycielami, przedmiotami i klasami.

• Trasa bazowa: /api/teachersubjects

Kluczowe punkty końcowe:

- GET / pobiera wszystkie przypisania nauczyciel–przedmiot–klasa
- POST / tworzy nowe przypisanie (nauczyciel, przedmiot, klasa)
- DELETE /{id} usuwa istniejące przypisanie

DTO:

• AssignTeacherSubjectDto - zawiera TeacherId, SubjectId i ClassId dla przypisań

Zależności serwisu:

• TeacherSubjectService – obsługuje logikę przypisań

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/TeacherSubjectsController.cs, linie 11-18
- GradeBookApp/Controllers/TeacherSubjectsController.cs, linie 20-53

Wzorce projektowe API

Standardowe wzorce odpowiedzi HTTP

Kontrolery stosują spójne wzorce odpowiedzi HTTP:

Operacja	Odpowiedź sukcesu	Odpowiedź błędu
GET (pojedynczy)	200 OK z encją	404 NotFound
GET (kolekcja)	200 OK z listą	Pusta lista, jeśli brak zasobów
POST	201 Created z nagłówkiem Location	400 BadRequest dla błędów walidacji
PUT	204 NoContent	400 BadRequest lub 404 NotFound
DELETE	204 NoContent	404 NotFound

Wzorzec użycia DTO

Wszystkie kontrolery operują na obiektach DTO (Data Transfer Objects), zamiast bezpośrednio na modelach encji:

- ClassDto do operacji na klasach
- SubjectDto do operacji na przedmiotach
- GradeDto do danych o ocenach
- AttendanceDto do danych o frekwencji

Strategia obsługi błędów

Kontrolery wdrażają spójne podejście do obsługi błędów:

- Błędy walidacji: zwracają 400 BadRequest z opisowymi komunikatami
- Nie znaleziono zasobu: zwracają 404 NotFound
- Konflikty: zwracają 409 Conflict w przypadku duplikacji lub naruszenia unikalności
- Błędy bazy danych: łapią DbUpdateException i zwracają odpowiednie komunikaty błędów

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs, linie 59-62
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs, linie 64-67
- GradeBookApp/Controllers/TeacherSubjectsController.cs, linie 32-34

Integracja z warstwą serwisów

Kontrolery API działają jako cienka warstwa koordynacyjna, delegując logikę biznesową do odpowiednich klas serwisowych. To podejście umożliwia:

- Testowalność: Logika biznesowa może być testowana niezależnie od kontekstu HTTP
- Ponowne użycie: Serwisy mogą być wykorzystywane zarówno przez kontrolery API, jak i komponenty Blazor
- Łatwość utrzymania: Routing HTTP jest oddzielony od logiki biznesowej

Wzorzec wstrzykiwania serwisów (Service Injection Pattern)

Wszystkie kontrolery korzystają z wstrzykiwania zależności w konstruktorze, aby otrzymać wymagane usługi, zgodnie ze standardowym wzorcem ASP.NET Core.

Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/StudentClassesController.cs, linie 18-22
- GradeBookApp/Controllers/ClassesController.cs, linie 19-22
- GradeBookApp/Controllers/SubjectsController.cs, linie 20–23

Warstwa danych i modele

Istotne pliki źródłowe

- GradeBookApp/Controllers/UserController.cs
- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs
- GradeBookApp/Data/Seed/DbSeeder.cs
- GradeBookApp/Services/ClassService.cs
- GradeBookApp/Shared/UserDto.cs

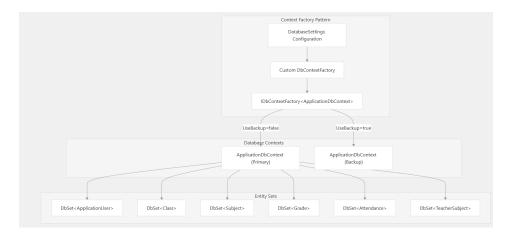
Warstwa danych stanowi fundament wszystkich operacji dziennika ocen, w tym zarządzania użytkownikami, rekordami akademickimi oraz relacjami edukacyjnymi.

Dla informacji o administrowaniu bazą danych i funkcjach wysokiej dostępności zobacz Database Management & High Availability. Aby poznać szczegóły dotyczące sposobu, w jaki usługi korzystają z tej warstwy danych, zobacz Service Layer.

Architektura Entity Framework Core

Aplikacja używa Entity Framework Core z PostgreSQL jako głównym dostawcą bazy danych, skonfigurowanym za pomocą wzorca fabryki, aby wspierać wiele instancji bazy danych.

Architektura kontekstu bazy danych

Źródła:

- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 7-22)
- GradeBookApp/Services/ClassService.cs (linie 11-16)

Modele encji i relacje

Aplikacja definiuje rozbudowany zestaw modeli encji odzwierciedlających domenę edukacyjną, z precyzyjnie skonfigurowanymi relacjami w celu zachowania integralności danych.

Podstawowy diagram relacji encji

Źródła:

- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 17–21)
- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 23-85)

Konfiguracja relacji encji

Klasa ApplicationDbContext konfiguruje zachowania relacji za pomocą metody OnModelCreating:

Relacja	Zachowanie usuwania	Cel
ApplicationUser.Class	SetNull	Uczniowie mogą istnieć bez przypisania do klasy
Class.Teacher	Restrict	Zapobiega usunięciu nauczyciela nadzorującego klasę
Grade.Student	Cascade	Usuwa oceny, gdy usunięty zostanie uczeń
Grade.Teacher	Restrict	Zachowuje oceny, gdy konto nauczyciela zostanie zmienione lub usunięte
Attendance.Student	Cascade	Usuwa rekordy frekwencji, gdy usunięty zostanie uczeń

Źródło:

• GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 28-85)

Obiekty transferu danych (DTO)

Aplikacja używa DTO, aby oddzielić warstwę prezentacji od modeli encji i zapewnić kontrolowaną serializację danych.

Struktura UserDto

Klasa UserDto zawiera właściwości obliczane wykorzystywane w celu prezentacji:

- RolesDisplay łączy wszystkie role użytkownika w jeden ciąg lub zwraca "(brak)", jeśli użytkownik nie ma przypisanych ról
- FullName łączy FirstName i LastName w pełne imię i nazwisko

Źródło:

• GradeBookApp/Shared/UserDto.cs (linie 9-41)

Konfiguracja kontekstu bazy danych

ApplicationDbContext dziedziczy po IdentityDbContext<ApplicationUser>, co pozwala na integrację ASP.NET Core Identity z własnymi encjami.

Właściwości DbSet

Właściwość DbSet	Typ encji	Cel
Attendances	Attendance	Rekordy frekwencji uczniów
Classes	Class	Definicje klas akademickich
Grades	Grade	Rekordy ocen uczniów
Subjects	Subject	Definicje przedmiotów
TeacherSubjects	TeacherSubject	Przypisania nauczyciel-przedmiot-klasa

Konfiguracja klucza złożonego

Encja TeacherSubject używa złożonego klucza głównego, łączącego pola TeacherId, SubjectId i ClassId w celu zapewnienia unikalności przypisań nauczyciela do przedmiotu i klasy:

builder.Entity<TeacherSubject>()
.HasKey(ts ⇒ new { ts.TeacherId, ts.SubjectId, ts.ClassId });

Źródła:

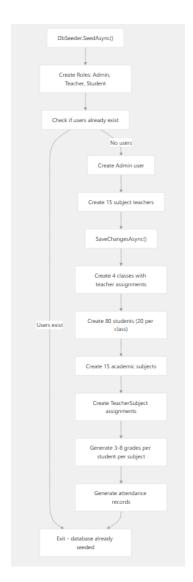
- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 17-21)
- GradeBookApp/Data/ApplicationDbContext.cs (linie 40-41)

Seeding bazy danych

Klasa DbSeeder zapewnia kompleksowe generowanie danych testowych do celów deweloperskich i demonstracyjnych.

Przebieg procesu seedingowania

Źródło:

• GradeBookApp/Data/Seed/DbSeeder.cs

Struktura zasianych danych

Rodzaj danych	llość	Szczegóły
Użytkownicy Admin	1	admin@school.local
Użytkownicy Nauczyciele	15	Nauczyciele przypisani do konkretnych przedmiotów (np. math@school.local)
Użytkownicy Studenci	80	20 uczniów w każdej klasie
Klasy	4	4A, 5B, 6A, 8B z przypisanymi wychowawcami
Przedmioty	15	Podstawowe przedmioty akademickie z polskimi nazwami
Oceny	~9 600	3-8 losowych ocen na ucznia w każdym przedmiocie
Frekwencja	~1 120	Najnowsze wpisy frekwencji z 85 % obecności

Źródło:

GradeBookApp/Data/Seed/DbSeeder.cs (linie 14-264)

Integracja z warstwą usług

Warstwa danych integruje się z warstwą usług za pomocą wzorca IDbContextFactory<ApplicationDbContext>, co umożliwia prawidłowe zarządzanie połączeniami oraz przełączanie między bazami danych.

Integracja serwisów z warstwą danych

Wzorzec użycia fabryki kontekstu

Usługi stosują spójny schemat dostępu do bazy danych:

- Wstrzykiwanie IDbContextFactory<ApplicationDbContext>
- · Tworzenie kontekstu:

await using var context = _contextFactory.CreateDbContext();

- · Logowanie szczegółów połączenia z bazą w celach debugowania
- Wykonywanie operacji na encjach z użyciem odpowiednich wywołań Include()
- Kontekst jest automatycznie zwalniany dzięki zastosowaniu await using

Źródła:

- GradeBookApp/Services/ClassService.cs (linie 11-24)
- GradeBookApp/Services/ClassService.cs (linie 49-53)

Zarządzanie bazą danych i wysoka dostępność

Istotne pliki źródłowe

- GradeBookApp/Components/Pages/Admin/Database/DatabaseAdmin.razor
- GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs
- GradeBookApp/appsettings.json

System realizuje architekturę dual-bazy z możliwością przełączania w czasie rzeczywistym i operacjami synchronizacji.

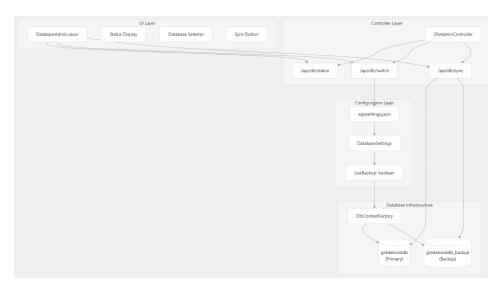
- Aby uzyskać informacje o ogólnej architekturze warstwy danych i konfiguracji Entity Framework, zobacz Warstwa danych i modele.
- Aby poznać komponenty interfejsu administratora związane z zarządzaniem, zobacz Interfejs administratora.

Przegląd architektury

System zarządzania bazą danych składa się z trzech głównych elementów:

- 1. Zarządzanie konfiguracją wczytywanie ustawień połączeń do baz głównej i zapasowej z appsettings.json.
- 2. **Operacje przełączania baz** mechanizm, który w czasie działania aplikacji pozwala na zmianę aktywnej bazy na podstawie flagi konfiguracyjnej.
- 3. **Kontrole administracyjne** interfejsy i punkty końcowe API umożliwiające administratorom ręczne przełączanie oraz synchronizację danych między bazami.

System utrzymuje dwie bazy PostgreSQL i umożliwia przełączanie między nimi bez potrzeby restartu aplikacji.

Zarządzanie konfiguracją

Konfiguracja bazy danych jest zarządzana za pomocą połączenia plików konfiguracyjnych i aktualizacji w czasie działania. System wykorzystuje dwa łańcuchy połączeń oraz flagę przełączającą, aby określić, która baza jest aktywna.

Konfiguracja łańcuchów połączeń

Ustawienie	Przeznaczenie	Przykładowa wartość
ConnectionStrings:Primary	Połączenie do bazy głównej	Host=localhost;Port=5432;Database=gradebookdb;Username=postgres;Password=1212
ConnectionStrings:Backup	Połączenie do bazy zapasowej	Host=localhost;Port=5432;Database=gradebookdb_backup;Username=postgres;Password
DatabaseSettings:UseBackup	Flaga wyboru aktywnej bazy	false (główna) lub true (zapasowa)

Konstruktor DbAdminController odczytuje powyższe łańcuchy połączeń i weryfikuje ich dostępność.

(GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linie 40-47)

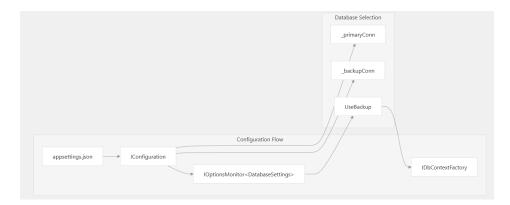
Kontroler wykorzystuje IOptionsMonitor<DatabaseSettings> do śledzenia zmian w flagu UseBackup w czasie rzeczywistym.

 $(Grade Book App/Controllers/DbAdmin Controller.cs, {\it linia~27})$

Źródła:

• GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs (linie 1-246)

• GradeBookApp/appsettings.json (linie 1-21)

Źródła:

- GradeBookApp/appsettings.json (linie 2-8)
- GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs (linie 32-52)

Monitorowanie stanu bazy danych

System udostępnia punkt końcowy zwracający informację o aktualnie aktywnej bazie danych. Metoda GetStatus w DbAdminController pobiera bieżącą wartość UseBackup za pomocą wzorca monitorowania opcji:

```
// GET api/db/status endpoint implementation
[HttpGet("status")]
public IActionResult GetStatus()
{
   bool useBackup = _dbSettingsMonitor.CurrentValue.UseBackup;
   return Ok(new { UseBackup = useBackup });
}
```

Powyższy status jest wykorzystywany przez interfejs administracyjny do wyświetlenia aktualnie aktywnej bazy danych oraz do inicjalizacji kontrolki wyboru bazy w widoku:

• GradeBookApp/Components/Pages/Admin/Database/DatabaseAdmin.razor (linie 106–125)

Źródła:

• GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs (linie 58-64)

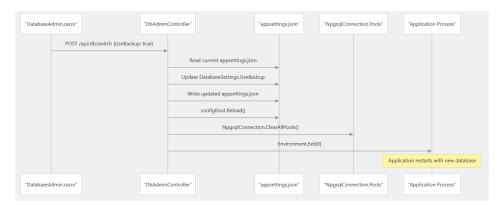
Mechanizm przełączania bazy danych

Funkcja przełączania bazy danych pozwala administratorom na zmianę aktywnej bazy w czasie działania aplikacji. Proces ten obejmuje:

- 1. Zaktualizowanie pliku konfiguracyjnego
- 2. Przeładowanie konfiguracji
- 3. Wyczyszczenie pul połączeń (connection pools)
- 4. Restart aplikacji

Przebieg procesu przełączania

(Notka: szczegółowy przebieg procesu znajduje się w kodzie i dokumentacji, w tym w DbAdminController oraz w skrypcie konfiguracyjnym.)

Proces przełączania bazy danych

Funkcja przełączania bazy danych jest zaimplementowana w metodzie SwitchDatabase

 Aktualizacja konfiguracji: Odczytuje plik appsettings.json, aktualizuje wartość DatabaseSettings.UseBackup i zapisuje plik z powrotem

(GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linie 81-108)

GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs (linie 71-136):

- Przeładowanie konfiguracji: Wymusza ponowne wczytanie konfiguracji przy użyciu IConfigurationRoot.Reload()
 (GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linie 114–118)
- Czyszczenie puli połączeń: Czyści wszystkie pule połączeń Npgsql, aby zapobiec utrzymywaniu nieaktualnych połączeń

(GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linie 121–122)

 Zakończenie procesu: Wywołuje Environment.Exit(0), aby zrestartować aplikację z nowymi ustawieniami (GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linie 125–126)

Źródła:

GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs (linie 71-136)

Synchronizacja bazy danych

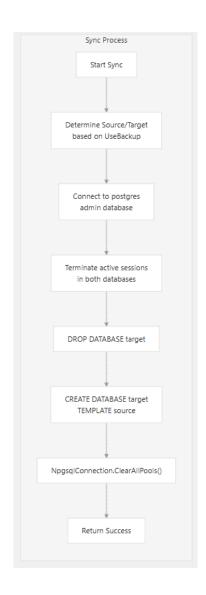
Funkcja synchronizacji pozwala administratorom na skopiowanie danych z aktualnie aktywnej bazy do bazy nieaktywnej. Dzięki temu obie bazy pozostają zsynchronizowane, co zapewnia mechanizm awaryjnego odzyskiwania danych.

Logika synchronizacji

Metoda SyncBasedOnSetting określa bazę źródłową i docelową w oparciu o aktualną wartość UseBackup GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs (linie 150–244):

Aktualne ustawienie	Baza źródłowa	Baza docelowa	Operacja
UseBackup = false	Główna (gradebookdb)	Zapasowa (gradebookdb_backup)	Główna → Zapasowa
UseBackup = true	Zapasowa (gradebookdb_backup)	Główna (gradebookdb)	Zapasowa → Główna

Proces synchronizacji

Proces synchronizacji korzysta z funkcji PostgreSQL CREATE DATABASE ... TEMPLATE w celu utworzenia dokładnej kopii bazy źródłowej

(GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linie 219-225):

- Zamykanie sesji: Zamyka wszystkie aktywne połączenia do baz źródłowej i docelowej (GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linie 185–207)
- Odtwarzanie bazy danych: Usuwa bazę docelową i odtwarza ją, używając bazy źródłowej jako szablonu (GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linie 210–225)
- Czyszczenie puli połączeń: Czyści pule połączeń, aby zapewnić świeże połączenia (GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs, linia 229)

Źródło:

GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs (linie 150-244)

Interfejs administracyjny

Interfejs administracyjny do zarządzania bazą danych jest zaimplementowany w pliku DatabaseAdmin.razor i zapewnia przyjazny sposób wykonywania operacji. Komponent jest dostępny wyłącznie dla użytkowników z rolą "Admin"

(GradeBookApp/Components/Pages/Admin/Database/DatabaseAdmin.razor, linia 1)

Komponenty interfejsu

Komponent	Przeznaczenie	Implementacja
Wyświetlanie stanu	Pokazuje, która baza jest aktualnie aktywna	Odznaka (badge) wyświetlająca "Primary" lub "Backup"
(linie 32–36)		
Wybór bazy	Dropdown umożliwiający wybór bazy docelowej	Element select powiązany z selectedOption
(linie 42–45)		
Przycisk przełączania	Wywołuje operację przełączania bazy	Wywołuje metodę OnSubmitAsync()
(linie 48–60)		
Przycisk synchronizacji	Rozpoczyna proces synchronizacji bazy	Wywołuje metodę OnSyncAsync()
(linie 61–73)		

Zarządzanie stanem

Komponent utrzymuje kilka zmiennych stanu, aby obsługiwać informacje o ładowaniu i komunikaty dla użytkownika:

```
private bool useBackup; // Bieżący stan bazy (główna/zapasowa)
private bool isLoading = true; // Stan ładowania przy inicjalizacji
private bool isSubmitting = false; // Stan operacji przełączania
private bool isSyncing = false; // Stan operacji synchronizacji
private string? loadError; // Wiadomość o błędzie przy ładowaniu
private string selectedOption = "Primary"; // Wybrana przez użytkownika opcja
private string? syncMessage; // Komunikat o wyniku synchronizacji
```

Komponent ładuje bieżący stan bazy podczas inicjalizacji i zapewnia informacje zwrotne w czasie rzeczywistym w trakcie wykonywania operacji

(GradeBookApp/Components/Pages/Admin/Database/DatabaseAdmin.razor, linie 99–138)

Źródło:

GradeBookApp/Components/Pages/Admin/Database/DatabaseAdmin.razor (linie 1–214)

Obsługa błędów i logowanie

System zarządzania bazą danych zawiera kompleksową obsługę błędów i logowanie w trakcie wszystkich operacji. DbAdminController korzysta z logowania do konsoli, aby śledzić postęp operacji i diagnozować problemy.

Wzorce logowania:

- Rozpoczęcie operacji: Logowanie przy starcie operacji z wartościami przekazanych parametrów
- Śledzenie postępu: Logowanie etapów pośrednich, takich jak pobieranie łańcuchów połączeń i operacje na bazie
- Raportowanie błędów: Przechwytywanie wyjątków i logowanie szczegółowych informacji o błędach
- Potwierdzenie sukcesu: Logowanie pomyślnego zakończenia operacji

Interfejs użytkownika obsługuje błędy API w sposób przyjazny — wyświetla użytkownikowi komunikaty o błędach i przywraca stan UI w przypadku niepowodzenia operacji

(GradeBookApp/Components/Pages/Admin/Database/DatabaseAdmin.razor, linie 152–161) Źródła:

- GradeBookApp/Controllers/DbAdminController.cs (linie 46-47, 77-78, 131-135)
- GradeBookApp/Components/Pages/Admin/Database/DatabaseAdmin.razor (linie 152-175)